

**Odpowiedzi do zadań zamieszczonych w arkuszu
egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego
16 CZERWCA 2020
opracowane przez ekspertów Nowej Ery**

UWAGA: W zadaniach otwartych eksperci przygotowali odpowiedzi przykładowe. Mogą one różnić się od Twoich, ale pamiętaj, że każde poprawne i pełne rozwiązanie zostanie ocenione przez egzaminatorów zewnętrznych na najwyższą liczbę punktów.

Zadanie 1. (0–1)

Na podstawie podanego fragmentu ulóż wymienione niżej zdarzenia zgodnie z porządkiem chronologicznym. Wpisz litery (A–E) w kratki we właściwej kolejności.

- A. Przemowa wysłannika cezara.
- B. Recytowanie poezji przez cezara.
- C. Podjęcie decyzji przez Petroniusza.
- D. Reakcja tłumu na słowa Petroniusza.
- E. Rozmowa cezara z uczestnikami spotkania.

ODPOWIEDŹ: B→E→C→A→D

Zadanie 2. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Neron postanowił zjednać sobie protestujący tłum, gdyż jako artysta potrzebował sprzyjającej mu publiczności.	P	F
Według Petroniusza liczebność wojsk Nerona była wystarczająca, by zapewnić bezpieczeństwo władcy.	P	F

ODPOWIEDŹ: FF

Zadanie 3. (0–1)

Która sytuacja spowodowała zmianę nastawienia mieszkańców Rzymu w przytoczonym fragmencie *Quo vadis*? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Deklamowanie wierszy przez władcę Rzymu.
- B. Wypowiedź Tygellina dotycząca gotowości wojsk.
- C. Obecność pretorianów wśród zbuntowanego tłumu.
- D. Złożenie przez Petroniusza obietnic w imieniu cezara.

ODPOWIEDŹ: D

Zadanie 4. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Petroniusza, w przytoczonym fragmencie *Quo vadis*, charakteryzują

- A. pycha i wzburzenie.
- B. opanowanie i stanowczość.
- C. ciekawość i nieustępliwość.
- D. wrażliwość i zdenerwowanie.

ODPOWIEDŹ: B

Zadanie 5. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń w odniesieniu do całego utworu *Quo vadis*.
Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Neron i Petroniusz to postacie historyczne.	P	F
Prześladowanie chrześcijan to jeden z wątków historycznych w powieści Henryka Sienkiewicza.	P	F

ODPOWIEDŹ: PP

Zadanie 6. (0–3)

6.1. Do podanej tezy sformułuj argument. Zilustruj go innym – niż w przytoczonym fragmencie – wydarzeniem z *Quo vadis*.

Teza: Petroniusz był skutecznym mówcą.

UWAGA! PRZYKŁADOWA ODPOWIEDŹ.

Argument: Petroniusz był skutecznym mówcą, o czym świadczy to, że Neron wierzył jego słowom, np. kiedy Petroniusz krytykował poezję cezara, ten myślał, że patrycjusz ją chwali. Dzięki umiejętności przekonywania Petroniusz łagodził ataki gniewu Nerona i w ten sposób ratował życie innym.

6.2. Spośród lektur obowiązkowych, innych niż *Quo vadis*, wybierz tę, której bohater musiał stawić czoła wyzwaniom. Podaj tytuł tej lektury oraz jej bohatera.

Uzasadnij swój wybór. W uzasadnieniu przywołaj sytuację z tej lektury, ilustrującą Twoją argumentację. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.

UWAGA! PRZYKŁADOWA ODPOWIEDŹ.

Tytuł: „Kamienie na szaniec”

Bohater: Tadeusz Zawadzki Zośka

Uzasadnienie: Wraz z innymi odbił przyjaciela, Rudego, z rąk gestapowców (słynna akcja pod Arsenalem).

Zadanie 7. (0–1)

Petroniusz, jako autorytet w sprawach mody, elegancji i dobrego smaku, nazywany był *arbiter elegantiarum*.

Gdyby tytuł *arbiter elegantiarum* przyznawano kobietom, to która z postaci – Telimena czy żona modna (z satyry Ignacego Krasickiego) – bardziej by na niego zasłużyła? Uzasadnij swoją odpowiedź, podając jeden argument. Odwołaj się do utworu, którego bohaterką jest postać wybrana przez Ciebie.

UWAGA! PRZYKŁADOWA ODPOWIEDŹ.

Według mnie Telimena bardziej zasługuje na miano *arbitra elegantiarum* niż tytułowa bohaterka utworu „Żona modna”. Elegancka Telimena jako opiekunka Zosi uczy dziewczynę manier, salonowej ogłady. Ponadto zna się na sztuce, czemu daje wyraz w rozmowach z Hrabią na temat twórczości malarza Orłowskiego.

Zadanie 8. (0–2)

Przeczytaj poniższy fragment utworu.

Kogut przeczytał ogłoszenie: „Potrzebujemy zwierząt – Cyrk”.
– Zgłoszę się – powiedział, składając gazetę. – Zawsze chciałem być artystą. [...]
Dyrektor przyjął go na świeżym powietrzu, gdzie urzędował. Właśnie rozwijano namiot cyrkowy. Ja i Lis zatrzymaliśmy się opodal.
– Bardzo mi miło, że pan się do nas zgłasza. Można poznać godność?
– Lew – przedstawił się Kogut krótko.
– Lew? – zdziwił się dyrektor. – Czy jest pan tego pewny?
– Ewentualnie tygrys.
– No dobrze. Wobec tego niech pan zaryczy.
Kogut zaryczał jak umiał.
– Owszem, nieźle, ale są lepsze lwy od pana. Gdyby się pan zgodził na koguta, to co innego. Wtedy mógłbym pana zaangażować. [...]
– Co ci strzeliło do głowy, dlaczego chciałeś grać lwa?
– Jak to, dlaczego... – odpowiedział za niego Lis. – Czy widziałeś kiedy artystę bez ambicji?

8.1. Podaj tytuł lektury obowiązkowej, z której pochodzi powyższy fragment.

Tytuł: „Artysta”

8.2. Czy postawa Koguta – bohatera z powyższego fragmentu – przypomina postawę Nerona z powieści *Quo vadis*? Uzasadnij swoją odpowiedź, odwołując się do obu utworów.

UWAGA! PRZYKŁADOWA ODPOWIEDŹ.

Postawa Koguta z powyższego fragmentu przypomina postawę Nerona z „Quo vadis”. Obaj bohaterowie chcieli być wielkimi artystami, kogut – lwem, Neron zaś wielkim, boskim poetą (za takiego siebie uważał). W postawach przywołanych postaci widoczna jest nadmierna ambicja, która nie przystaje do ich realnych predyspozycji.

Zadanie 9. (0–1)

Przeczytaj definicję wyrazu *burza* ze słownika języka polskiego.

1. «gwałtowne opady deszczu połączone z silnym wiatrem, grzmotami i piorunami»
2. «wielki wstrząs dziejowy lub życiowy»
3. «czyjaś gwałtowna reakcja na coś»
4. «gwałtowne uczucia»
5. «o czymś skłębionym lub rozwichrzonym, występującym w dużej ilości»

www.sjp.pwn.pl

W którym z podanych zdań użyto wyrazu *burza* w takim samym znaczeniu, w jakim wyraz ten został użyty w drugim akapicie fragmentu utworu *Quo vadis*? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Przez miasto przeszła ogromna burza.
- B. Projekcja tego filmu wywołała burzę komentarzy.
- C. Państwo to przetrwało mimo wielu dziejowych burz.
- D. Charakterystyczną cechą jej wyglądu była burza kręconych włosów.

ODPOWIEDŹ: B

Zadanie 10. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Sformułowania <i>rozszała fala</i> i <i>morze głów</i> podkreślają liczebność pretorianów powstrzymujących protestujący tłum.	P	F
O stosunku Nerona do buntującego się tłumy świadczy określenie <i>thuszcza</i> , którego cesarz używa w swojej wypowiedzi.	P	F

ODPOWIEDŹ: FP

Zadanie 11. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Wyrazem pochodnym, utworzonym za pomocą formantu pełniącego tę samą funkcję, co w wyrazie *przyjechać*, jest wyraz

- A. *uderzać*.
- B. *skończyć*.
- C. *zdumiewać*.
- D. *przytakiwać*.

ODPOWIEDŹ: B

Zadanie 12. (0–2)

Z okazji Światowego Dnia Książki jedna z firm produkujących gadżety reklamowe przygotowała kolekcję toreb okolicznościowych, inspirowaną twórczością wybitnych polskich pisarzy.

Poniżej znajduje się projekt jednej z takich toreb, inspirowanej twórczością Henryka Sienkiewicza.

Wybierz dwa spośród elementów graficznych umieszczonych na torbie. Dla każdego z nich:

- podaj tytuł utworu Henryka Sienkiewicza, do którego ten element nawiązuje;
- wyjaśnij związek tego elementu z treścią wskazanego przez Ciebie utworu Henryka Sienkiewicza.

UWAGA! PRZYKŁADOWA ODPOWIEDŹ.

Element graficzny 1: ryba

Tytuł utworu: „Quo vadis”

Wyjaśnienie: Ryba to znak pierwszych chrześcijan, w powieści kreśliła go na piasku Ligia.

Element graficzny 2: książka „Pan Tadeusz”

Tytuł utworu: „Latarnik”

Wyjaśnienie: Podczas lektury „Pana Tadeusza” latarnik Skawiński zapomniał zapalić latarnię i w rezultacie doprowadził do katastrofy statku.

Zadanie 13. (0–2)

Uzupełnij poniższy tekst w taki sposób, aby stanowił streszczenie tekstu *Życie z pasją* Małgorzaty Smoczyńskiej.

UWAGA! PRZYKŁADOWA ODPOWIEDŹ.

Tematem tekstu Małgorzaty Smoczyńskiej jest znaczenie pasji w życiu ludzi. Autorka skupia się na wyczerpującym wyjaśnieniu znaczenia słowa „pasja” i dochodzi do wniosku, że dzięki pasjom ludzie czują się szczęśliwi i spełnieni, dostrzegają sens życia.

Zadanie 14. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Z tekstu wynika, że aby realizować swoje pasje, trzeba brać pod uwagę opinię otoczenia.	P	F
Z tekstu wynika, że realizowanie pasji wymaga dużych nakładów finansowych.	P	F

ODPOWIEDŹ: FF

Zadanie 15. (0–1)

Które z podanych niżej zdań jest niezgodne z treścią tekstu *Życie z pasją*? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Człowiek, który ma pasję, dodaje innym skrzydeł.
- B. Prawdziwy pasjonat to ktoś, kto stale robi krok do przodu.
- C. Stale rozwijana pasja pozwala czerpać z życia pełnymi garściami.
- D. Pasja sprawia, że codzienne aktywności muszą zejść na dalszy plan.

ODPOWIEDŹ: D

Zadanie 16. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Małgorzata Smoczyńska zgadza się z obiegowymi opiniami na temat pasji, istniejącymi w naszej kulturze.	P	F
Małgorzata Smoczyńska w swoim tekście podkreśla, że posiadana pasja kształtuje charakter człowieka.	P	F

ODPOWIEDŹ: FP

Zadanie 17. (0–2)

Na forum internetowym trwa dyskusja na temat *Czy pasja nadaje cel i sens naszemu życiu?*. Zabierz głos w dyskusji – napisz komentarz, w którym przedstawisz swoje stanowisko i poprzysz je dwoma argumentami.

UWAGA! PRZYKŁADOWA ODPOWIEDŹ.

Uważam, że pasja nadaje cel i sens naszemu życiu. Po pierwsze, człowiek, który ma pasję, nie marnuje czasu, ponieważ każdą wolną chwilę wykorzystuje na rozwijanie swoich zainteresowań i umiejętności. Po drugie, pasja powoduje, że człowiek stale się rozwija, uczy nowych rzeczy.

Zadanie 18. (0–2)

18.1. Uzupełnij poniższe zdanie. Wybierz odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D.

W wypowiedzeniu *Stąd efektem oddawania się pasji jest poczucie naładowania akumulatorów* podkreślony wyraz to rzeczownik

A	B
---	---

, pełniący funkcję

C	D
---	---

.

A. w bierniku	C. przydawki
B. w dopełniaczu	D. dopełnienia

ODPOWIEDŹ: BC

18.2. Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Taki sam typ orzeczenia jak w wypowiedzeniu *Stąd efektem oddawania się pasji jest poczucie naładowania akumulatorów* występuje w zdaniu

- A. *Życie z pasją dobrze zaspokaja także potrzebę przynależności.*
- B. *Dzięki pasji stajemy się też ciekawszym człowiekiem dla innych.*
- C. *To z kolei daje nam większe zadowolenie z samych siebie, wyższe poczucie własnej wartości.*
- D. *W naszej kulturze słowo „pasja” najczęściej kojarzy się z czymś dostarczającym bardzo silnych emocji.*

ODPOWIEDŹ: B

Zadanie 19. (0–1)

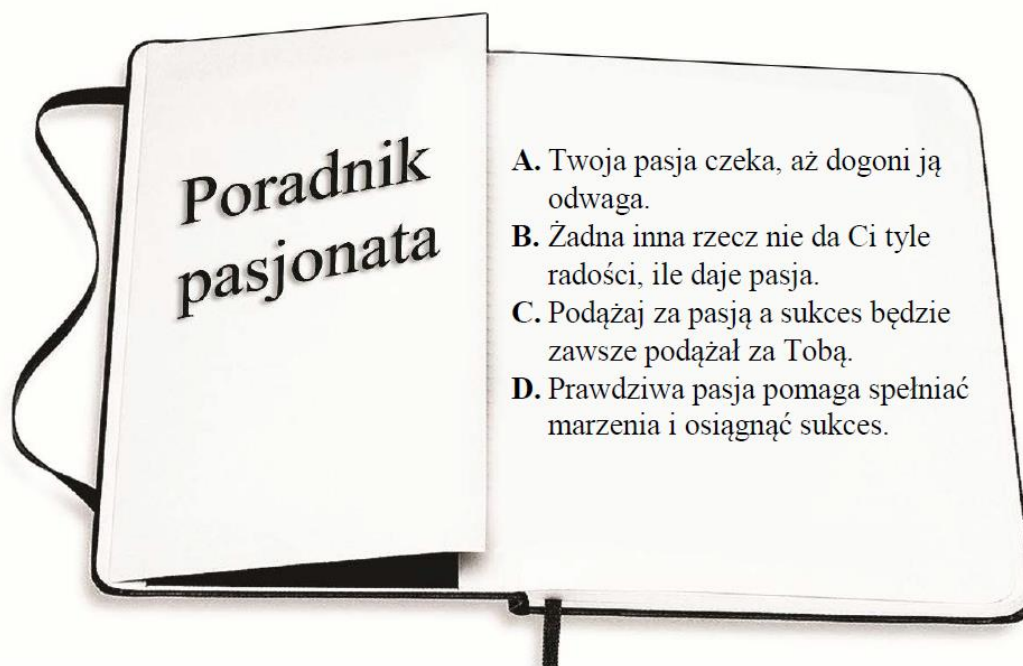
W którym z wyrazów pisownia „rz” jest zgodna z tą samą szczegółową zasadą ortograficzną, co zastosowana w wyrazie *przyjemności*? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. *rzadko*
- B. *kojarzy*
- C. *kulturze*
- D. *potrzebę*

ODPOWIEDŹ: D

Zadanie 20. (0–1)

Jeden z punktów *Poradnika pasjonata* zapisano niezgodnie z obowiązującymi regulami interpunkcyjnymi. Wybierz zdanie, w którym interpunkcja jest niepoprawna.

ODPOWIEDŹ: C

Zadanie 21. (0–3)

W Twojej miejscowości organizowane jest spotkanie z człowiekiem, który ma niezwykłą pasję. Zredaguj ogłoszenie, w którym zachęcisz mieszkańców do udziału w tym spotkaniu. Użyj dwóch argumentów. Nie cytuj sformułowań z arkusza.

Uwaga: w ocenie wypowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

UWAGA! PRZYKŁADOWA ODPOWIEDŹ.

OGŁOSZENIE

24 czerwca 2020 r. o godz. 16.00 w Miejskim Domu Kultury z myślą o wszystkich mieszkańcach naszej miejscowości odbędzie się spotkanie z niezwykłym człowiekiem – artystą, który maluje piaskiem. W trakcie tego wydarzenia artysta opowie nam o swojej pasji oraz przedstawi w formie nagrania video historię naszej miejscowości malowaną piaskiem. Po prezentacji zaś będzie można wziąć udział w warsztatach poświęconych malowaniu piaskiem.

Organizatorzy spotkania

Zadanie 22. (0–20)

Wybierz **jeden** z podanych tematów i napisz wypracowanie.

- Pamiętaj o zachowaniu formy wypowiedzi wskazanej w temacie: napisz **przemówienie** albo **opowiadanie**.
- W wypracowaniu odwołaj się do **wybranej lektury obowiązkowej**. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.
- Twoja praca powinna liczyć co najmniej **200 wyrazów**.
- Zapisz wypracowanie w wyznaczonym miejscu. Nie pisz na marginesie.

Temat 1.

Napisz **przemówienie** skierowane do koleżanek i kolegów, w którym przekonasz słuchaczy, że książki mogą być źródłem mądrości. W wypracowaniu odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej oraz innego utworu literackiego i wykaż, że ich przeczytanie może uczynić czytelnika mądrzejszym.

Temat 2.

Napisz **opowiadanie** o spotkaniu z bohaterem wybranej lektury obowiązkowej, który podczas spotkania nauczył Cię czegoś ważnego. Wypracowanie powinno dowodzić, że dobrze znasz wybraną lekturę obowiązkową.

KOMENTARZ DO TEMATU 1.

W realizacji tematu należało przekonać koleżanki i kolegów, że książki mogą być źródłem mądrości i wykazać się znajomością cech charakterystycznych dla przemówienia jako formy wypowiedzi. Wskazane zatem było rozpoczęcie temat zwrotem do adresatów, np. *Drogie Koleżanki, Drodzy Koledzy*, oraz przedstawienie we wstępie tematu tak, aby zainteresować odbiorców. We wstępie należało także sformułować tezę.

Rozwinięcie przemówienia to miejsce na przedstawienie argumentacji i poparcie jej odpowiednimi przykładami z lektury obowiązkowej i innego utworu (wymaga to wykazania się dobrą znajomością przywołanych utworów). W przemówieniu, aby wzmocnić siłę przekazu, stosuje się środki retoryczne, np.: porównania, pytania retoryczne, epitety. Ważne jest także częste nawiązywanie kontaktu z odbiorcami np. poprzez stosowanie czasowników w 1 os. liczby mnogiej (np. *Niejednokrotnie mieliśmy okazję się przekonać, że literatura rozwiązuje nasze dylematy*), wpływanie na postawę słuchaczy za pomocą form trybu rozkazującego (np. *Pamiętajcie, książki to źródło mądrości, sięgajcie po nie jak najczęściej*).

W zakończeniu należało sformułować wnioski wynikające z zebranych argumentów i zaapelować do słuchaczy o przyjęcie określonego stanowiska.

KOMENTARZ DO TEMATU 2.

Drugi temat wymagał napisania opowiadania o spotkaniu z bohaterem lektury obowiązkowej, który podczas tego spotkania nauczył Cię czegoś ważnego. W realizacji tematu należało wykazać się bardzo dobrą znajomością wybranej lektury. Istotne było także zadbanie o to, by uatrakcyjnić swoją pracę przynajmniej 6 z następujących elementów: określeniem czasu, miejsca akcji, elementami opisu (np. postaci, krajobrazu, przeżyć wewnętrznych), elementami charakterystyki, dialogu, monologu, punktem kulminacyjnym, zwrotem akcji, retrospekcjami, puentą.

UWAGA: Szczegółowe kryteria oceny wypowiedzi pisemnej zamieszczono w *Informatorze o egzaminie ósmoklasisty z języka polskiego od roku szkolnego 2018/2019*, który jest dostępny na stronie CKE

<https://cke.gov.pl/egzamin-osmoklasisty/informatory/> [dostęp w dniu 16.06.2020]

Źródło zadań: Egzamin ósmoklasisty z języka polskiego, CKE 2020